

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2891/23
22.11.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ранко Јелушић, адвокат из Београда, Немањина 4, против туженог Републике Србије-Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 6439/19 од 24.2.2023. године, у седници одржаној 22.11.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 6439/19 од 24.2.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 6439/19 од 24.2.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због неоснованог лишења слободе исплати износ од 2.440.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од 24.2.2023. године, до исплате.

Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 26.250,00 динара.

Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова судских такси.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“, бр. 72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се жалбом посебно указује јер је изрека пресуда разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

У току првостепеног поступка утврђено је да је Основно јавно тужилаштво у Обреновцу подигло оптужни акт против тужиоца, због извршења кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2, у вези са ставом 1. КЗ.

Решењем Основног суда у Обреновцу К 242/14 Кв 86/17 од 20.3.2017. године против тужиоца је на основу члана 211. став 1. тачка 1, у вези са чланом 498 став 1. и 4. ЗКП, као и члана 216. став 1. и 2, у вези са чланом 212. став 1. и 4. ЗКП одређен притвор од најдуже 30 дана, а који му се рачунао од дана и часа лишења слободе (тужилац је лишен слободе након доношења означеног решења 2.6.2017. године). У образложењу одлуке, између осталог, констатовано је да је тужилац, приликом саслушања пред истражним судијом 14.6.2013. године, навео да живи у ..., којом приликом је упозорен да је дужан да се одазове позиву и да одмах саопшти сваку промену адресе, или намеру да промени боравиште. Оптужни акт и позив за главни претрес, одређен за 26.1.2015. године упућени су тужиоцу на адресу становања, коју је саопштио тужилац, али достава није могла да се изврши и констатовано је да тужилац није у кући и да је остављен извештај. Приликом покушаја да се позив уручи тужиоцу преко надлежне ПС, такође се тужилац није могао пронаћи из разлога јер се по изјави оца тужиоца ББ више месеци налази на непознатој адреси, где се скрива због више судских поступака, који се против њега воде. Такође, за главни претрес, одређен за 2.4.2015. године наређено је принудно довођење тужиоца преко надлежне ПС, која наредба није могла бити реалозована, нити је тужилац могао бити принудно доведен на главни претрес. Тужиоцу је притвор више пута продужаван, такође, на основу члана 211. став 1. тачка 1.ЗКП.

Решењем Основног суда у Обреновцу К 242/14 Кв 49/18 од 2.2.2018. године према тужиоцу је укинут притвор и одмах је пуштен на слободу.

Решењем Основног суда у Обреновцу К 242/14 од 20.3.2018. године обустављен је кривични поступак према тужиоцу за означено кривично дело.

Тужилац се 20.11.2018. године захтевом за накнаду штете обратио туженом.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је

тузилац недозвољеним поступцима проуроковао лишење слободе, због чега нема право на накнаду штете, у смислу члана 584. ЗКП, па је одлучено као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да тужилац, у конкретном случају, нема право на накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због неоснованог лишења слободе.

Одредбом члана 584 ЗКП предвиђено је да се неосновано лишеним слободе сматра лице: 1) које је било лишено слободе, а није дошло до покретања поступка, или је правноснажним решењем поступак обустављен или је оптужба одбијена, или је поступак правноснажно окончан одбијајућом или ослобађајућом пресудом; 2) које је издржавало казну затвора, а поводом захтева за понављање кривичног поступка или захтева за заштиту законитости, изречена му је казна затвора у краћем трајању од издржане казне, или је изречена кривична санкција која се не састоји у лишењу слободе, или је оглашено кривим, а ослобођено од казне; 3) које је било лишено слободе дуже времена него што траје кривична санкција која се састоји у лишењу слободе која му је изречена; 4) које је услед грешке или незаконитог рада органа поступка лишено слободе или је лишење слободе трајало дуже или је дуже задржано у заводу ради извршења кривичне санкције која се састоји у лишењу слободе.

Међутим, став 2. истог члана искључује могућност накнаде штете, уколико је лице из става 1. овог члана својим недозвољеним поступцима проузроковало лишење слободе, па се накнада штете неће досудити онда када је оштећени својим недопуштеним поступцима проузроковао лишење слободе. Као недозвољени поступак оштећеног се може сматрати свако понашање које није усмерено на утврђивање правог стања, као што је скривање, покушај бекства, а што су посебни разлози за одређивање притвора према одредбама члана 211. став 1. тачка 1. истог закона, с обзиром да се притвор према цитираној одредби може одредити у циљу несметаног вођења кривичног поступка против лица за које постоји основана сумња да је учинило кривично дело, уколико се исто крије, уколико не може да се утврди његова истоветност, или у својству оптуженог очигледно избегава да дође на главни претрес или ако постоје друге околности које указују на опасност од бекства. У конкретном случају, против тужиоца је притвор одређен, а потом и продужаван јер исти није био доступан правосудним органима од јуна 2013. године, када је саслушан у истражном поступку, због постојања основане сумње да је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2, у вези са ставом 1. КЗ, док му је притвор одређен знатно касније 20.3.2017. године, док је притварање уследило тек 2.6.2017. године. Тужилац је приликом саслушања пред истражним судијом навео да живи у ... и упозорен да је дужан да се одазове позиву и да одмах саопшти сваку промену адресе, или намеру да промени боравиште, као и на последице оваквог непоступања, а што није учинио, већ је боравио на непознатим адресама, због чега је био недоступан правосудним органима. Основаност тужбеног захтева тужиоца, у конкретном случају, зависи од узрочно-последичне везе између таквог поступања тужиоца и одређивање притвора истом. У овом случају узрочно-последична веза је евидентна, с обзиром да тужилац није био доступан правосудним органима након саслушања у истражном поступку, када

је потврдио адресу становања (према извршеној провери код ЈИС МУП-а РС евидентирана је адреса ...) и адекватно упозорен на последице непријављивања нове адресе, што је и био разлог да донесе означено решење о одређивању притвора тужиоцу, да је тужилац по таквом решењу ухапшен, након тога, због чега не постоји основ за накнаду штете тужиоцу због неоснованог лишења слободе, у смислу одредбе члана 584. став 1. ЗКП, а имајући у виду да је тужилац, у смислу члана 584. став 2. истог закона својим недопуштеним поступцима проузроковао лишење слободе.

Суд је ценио и остале наводе жалбе, али је нашао да су, код оваквог става суда, исти без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке побијане пресуде, која је донета правилном применом члана 150, 153. и 163. ЗПП.

Такође, правилно је првостепени суд оценио да нису испуњени услови за ослобађање тужиоца од плаћања судских такси, у смислу члана 168. ЗПП јер није доставио доказе о свом имовном стању,

На основу члана 390. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Како тужилац није успео са изјављеном жалбом, одлука из става другог изреке је донета применом члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић